

ZMĚNY EVROPSKÉ ODPADOVÉ LEGISLATIVY V NÁVAZNOSTI NA ČESKÝ PRÁVNÍ SYSTÉM

Mgr. et Mgr. Štěpán Jakl

NOVELIZACE ZÁKONA O ODPADECH V NÁVAZNOSTI NA NAŘÍZENÍ O RTUTI A NAŘÍZENÍ O EKOTOXICITĚ

- ✓ Změny v souvislosti s nařízením EU 2017/852 o rtuti.
- ✓ Součástí širšího změnového zákona upravujícího dále například chemický zákon.
- ✓ Zapracována rovněž změna v souvislosti s nařízením EU 2017/997, kterým se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o nebezpečnou vlastnost HP 14 „ekotoxický“
- ✓ Aktuálně v Poslanecké sněmovně.

NAŘÍZENÍ O RTUTI

- ✓ Stanoveny povinnosti ohlašování pro velké průmyslové podniky, které jsou původci odpadní rtuti.
- ✓ Stanovena povinnost pro provozovatele zařízení, který provádí odstranění rtuti informovat původce.
- ✓ Nastaveny podmínky pro trvalé uložení rtuti. Před uložením povinnost provést konverzi.
- ✓ Do zákona o odpadech doplňuje nový § 37u, který upravuje ohlašování. Papírové hlášení na MŽP a rovněž informace pro původce.
- ✓ Související novelizace vyhlášky č. 383/2001 Sb., a vyhlášky č. 294/2005 Sb.

NAŘÍZENÍ O EKOTOXICITĚ

- ✓ Nařízení nastavuje stanovování nebezpečné vlastnosti ekotoxicity výpočtovou metodou převzatou z CLP.
- ✓ Důležité je, že členským státům je zachována možnost nastavit si vlastní způsob stanovování.
- ✓ ČR si zachová možnost laboratorního stanovení nastaveného ve vyhlášce č. 94/2016 Sb.
- ✓ Adaptace na nařízení bude provedena pouze doplnění poznámky pod čarou, která v současné době odkazuje na nařízení 1357/2014 o nebezpečných vlastnostech.
- ✓ Bude nezbytné upravit vyhlášku č. 94/2016 Sb. tak, aby umožňovala použití výpočtové metody.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

- ✓ První návrh předložen Komisí v prosinci 2015.
- ✓ Schválení v EP – 18. 4. 2018.
- ✓ Schválení na Radě ministrů ŽP – 22. 5. 2018.
- ✓ 14. 6. 2018 - Official Journal/Úřední věstník EU, ISSN 1977-0626, L 150, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2018:150:FULL&from=EN>
- ✓ Transpozice musí být provedena do 5. 7. 2020.
- ✓ Platnost nových zákonů v ČR - červenec 2020. Účinnost bude nastavena na 1. 1. 2021.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o skládkách

- ✓ Priorita – výrazné omezení skládkování odpadů, zejména komunálních odpadů.
- ✓ Definice – přímé odkazy na směrnici o odpadech u hlavních pojmů.
- ✓ Členské státy usilují o zajištění toho, aby od roku 2030 nebyl přijímán na skládku žádný odpad vhodný k recyklaci nebo jinému využití, zejména komunální odpad, s výjimkou odpadu, u něhož skládkování vede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s článkem 4 směrnice 2008/98/ES.
- ✓ Cíl pro skládkování komunálních odpadů - 10% z produkce komunálních odpadů v roce 2035.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o odpadech

- ✓ Cíl pro recyklaci komunálních odpadů - 55% v roce 2025, 60% v roce 2030, 65% v roce 2035 (cíl bude předmětem revize).
- ✓ Povinné třídění bioodpadu - od 31. 12. 2023 (revizní klauzule na stanovení cíle pro recyklaci bioodpadu).
- ✓ Povinné třídění textilu - od 2025.
- ✓ Povinné třídění nebezpečných složek KO - od 2025.
- ✓ Potravinový odpad – indikativní redukční cíle pro EU a harmonizovaná metodika.
- ✓ 2024 – vyhodnocení možnosti zavedení cílů pro přípravu k opětovnému použití, opětovné použití, textilní odpad.
- ✓ 2027 - Pouze odděleně tříděný bioodpad bude započítáván do recyklace - phase-out MBÚ.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o obalech

- ✓ 31. 12. 2025 – cíle pro recyklaci, pokud jde o konkrétní materiály obsažené v obalovém odpadu:

50 % plastů, 25 % dřeva, 70 % železných kovů, 50 % hliníku, 70 % skla, 75 % papíru a lepenky.

- ✓ 31. 12. 2030 – 70 % veškerých obalových odpadů musí být recyklováno.

- ✓ 31. 12. 2030 – cíle pro recyklaci, pokud jde o konkrétní materiály obsažené v obalovém odpadu:

55 % plastů, 30 % dřeva, 80 % železných kovů, 60 % hliníku, 75 % skla, 85 % papíru a lepenky.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ 2018 – nové iniciativy EK

- ✓ 28. 5. 2018 – návrh směrnice o omezení jednorázových plastových výrobků
- ✓ Zcela nová směrnice k omezení jednorázových plastových výrobků.
- ✓ 10 skupin jednorázových plastových výrobků + rybářské sítě.
- ✓ Rozdělení výrobků do skupiny podle požadavků, které bude třeba na tyto výrobky uplatnit (zákaz, snížení spotřeby, rozšířená odpovědnost výrobců, informace pro spotřebitele, příspěvek na úklid, cíle atd.).
- ✓ V současné době vyjednávání s Radou a Evropským parlamentem.
- ✓ Schválení – 2019 – problematické.

Europe is tackling the 10 most found plastic waste items on Europe's beaches promoting sustainable alternatives.

	Cotton buds	Ban on single use cotton buds made with plastic, to be replaced on the market with sustainable alternatives.
	Cutlery, plates, straws & stirrers	Ban on single use cutlery, plates, straws and stirrers made with plastics, to be replaced with more sustainable alternatives.
	Sticks for balloons and balloons	Plastic sticks for balloons to be banned and replaced with sustainable alternatives. On balloons , producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection, waste treatment and introduce new labelling on the environmental impact of the product and recycling options for consumers.
	Food containers	Significant national consumption reduction of plastic food containers . Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment.
	Cups for beverages	Significant national consumption reduction of plastic cups for beverages . Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment.
	Beverage containers	Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of beverage containers ; product design requirements to attach caps and lids to beverage containers; 90% separate collection target for plastic bottles .
	Cigarette butts	Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of cigarette butts and other plastic tobacco product filters.
	Bags	Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of lightweight plastic carrier bags , in addition to existing measures in the existing Plastic Bags Directive.
	Crisp packets/sweet wrappers	Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of plastic packets and wrappers .
	Wet wipes and sanitary items	New labelling requirements for sanitary towels and wet wipes to inform consumers on environmental impact of the product and how to dispose of it properly. Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of wet wipes .
	Fishing gear	Producers of fishing gear containing plastics will be required to cover the costs of waste collection from port reception facilities and its transport and treatment. They will also cover the costs of awareness-raising measures.

THE 10 MOST FOUND SINGLE USE PLASTIC ITEMS ON EUROPEAN BEACHES ACCOUNT FOR 43% OF TOTAL MARINE LITTER

FISHING GEAR REPRESENTS AN ADDITIONAL 27% OF ALL MARINE LITTER

THE COMMISSION IS TAKING ACTION IN THESE TWO AREAS, WHICH REPRESENT 70% OF ALL MARINE LITTER FOUND ON EUROPE'S BEACHES

✓ **ČR – kampaň za omezení spotřeby jednorázových plastů.**

✓ **„#dostbyloplastu“ – www.dostbyloplastu.cz.**

NAVYŠOVÁNÍ RECYKLACE KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

- ✓ Další posilování primárního tříděného sběru.
- ✓ Zavedení povinného tříděného sběru biologicky rozložitelných odpadů (od 2015) – celoročně (v. č. 210/2018 Sb. - od května 2019).
- ✓ Zavedení povinného tříděného sběru olejů a tuků (od 2020).
- ✓ Ekonomické nástroje podporující recyklaci – poplatek za skládkování odpadů (Studie EEA - <https://www.eea.europa.eu/publications/managing-municipal-solid-waste>).
- ✓ Nastavení slevy pro obce podle úrovně vytrídění v novém zákoně o odpadech.
- ✓ Podpora opětovného použití a center opětovného použití.
- ✓ Finanční podpora z evropských a národních fondů.

OMEZOVÁNÍ SKLÁDKOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

- ✓ Omezování množství směsného komunálního odpadu.
- ✓ Legislativní zákaz skládkování vybraných odpadů - v legislativě od roku 2014. Pro směsné komunální odpady, recyklovatelné a využitelné odpady od roku 2024.
- ✓ V návrhu nového zákona výhřevnost, biologická stabilita, seznam recyklovatelných odpadů bude upraven ve vyhlášce.
- ✓ Ekonomické nástroje – změna poplatku za skládkování komunálních odpadů.

ZÁVĚRY

- ✓ Balíček přináší **dlouhodobou perspektivu pro směřování nakládání s komunálním odpadem** – cíle recyklace až do roku 2035 a omezení skládkování odpadů (zejména komunálních).
- ✓ Balíček k oběhovému hospodářství jednoznačně posiluje orientaci na primární třídění.
- ✓ Změny bude nutné převést do národní legislativy do 24 měsíců od přijetí.
- ✓ **První zvýšené cíle pro recyklaci komunálních odpadů v roce 2025 – 55%. Schází pouze 8 let k navýšení recyklace komunálních odpadů o 17% (v roce 2016 i 2017 38%).**
- ✓ **Nový zákon o odpadech, nový zákon o výrobcích s ukončenou životností a novela zákona o obalech – účinnost nejpozději v roce 2021.**

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Štěpán Jakl

stepan.jakl@mzp.cz